

Actualisatie Arbocatalogus Rijk

Gastontvangers

1. Michael
2. Marcel

Werkgroep-leden

- Fieke Extern - deskundige
- Roelie Belastingdienst
- Jos NFI
- Delian CVTE
- Sander RWS
- Yvonne NVWA
- Gerwin DUO
- Michael ILenT
- Gerard BZK
- Tine BZK
- Marcel BZK

Doel van de Arbowet

Bevorderen van:

Veiligheid

Gezondheid

Welzijn

Op basis van:

samenwerking

werkgevers/werknemers

Arbocatalogus Rijk

Arbocatalogus Rijk

De Arbo-wet biedt organisaties de ruimte om zelf invulling te geven aan gezond en veilig werken. In de wet staan alleen de normen beschreven. Hoe deze normen moeten worden nageleefd, wordt aan organisaties zelf overgelaten. De maatregelen kunnen worden vastgelegd in een Arbocatalogus.

De Arbocatalogus Rijk is onderverdeeld in 3 delen:

- Agressie en geweld
- Beeldschermwerk
- Werkdruk en ongewenste omgangsvormen.
- Covid 19 Kantoren Rijksoverheid

Over de inhoud van de catalogus is overeenstemming bereikt tussen de sociale partners die vertegenwoordigd zijn in het Sector Overleg Rijk. De beschreven maatregelen en middelen waarborgen dat er voldaan wordt aan de Arbo-wet.

De Arbocatalogus Rijk geldt voor alle rijksambtenaren met uitzondering van Defensiepersoneel.

Arbocatalogus Rijk en de afspraken over gezond en veilig werken vindt u op aofondsrijk.nl

Waarom aanpassing/ actualisatie Arbocatalogus

- Toetsing SZW - eens in de zes jaar
  - Wijzigingen Arbowet
- Nieuwe inzichten/ Laatste stand van de techniek
  - Hybride werken
  - Pandemieën (zoals Covid 19)

INDELING ARBOCATALOGUS

- BEELDSCHERMWERK – Algemene uitleg over beeldschermwerk
- Wat staat er in de Arbowet over beeldschermwerk
- Beleid
- Voorkomen van klachten als gevolg van beeldschermwerk
- Herkennen van klachten als gevolg van beeldschermwerk
- Aanpakken van klachten als gevolg van beeldschermwerk.
- Voorlichting en instructie

VOORKOMEN – HERKENNEN of AANPAKKEN ?

Waar we ook werken alle beeldschermwerkplekken moeten ergonomisch verantwoord zijn ingericht ([Artikel 5.4 Arbobesluit](#)). De eisen voor beeldschermwerk ([Artikel 5.8 Arbobesluit](#)) zijn van toepassing bij gemiddeld meer dan twee uren per dag gebruik van een beeldscherm.

De gebruikte apparatuur en meubilair (inrichting) voor beeldschermwerk voldoen in ieder geval aan de voorschriften in [Artikel 5.1](#) Arbeidsomstandigheden regeling. De werkplekomgeving (dag en kunstlicht, geluid, warmte apparatuur en vochtigheidsgraad) voldoen in ieder geval aan de voorschriften in [artikel 5.2](#) Arbeidsomstandighedenregeling

Verantwoordelijkheidsverdeling:

- Een ergonomisch ingerichte (thuis)werkplek valt onder de verantwoordelijkheid van de werkgever (zorgplicht).
- De werknemer heeft de verantwoordelijkheid aangeboden, instructies over gezond (thuis) werken na te volgen en klachten te melden.

VOORKOMEN 4.2.1

VOORKOMEN – HERKENNEN of AANPAKKEN ?

De beeldschermwerkplekken op kantoren en werklocaties worden door verschillende werknemers gebruikt. De eisen voor deze werkplekken zijn:

- Verstelbare bureaustoel: Een goede stoel moet voorzien zijn van verstelmogelijkheden van zitting, armsteunen en rugleuning bureaustoel. Grote versteltrajecten zijn bij de aanschaf van een kantoorbureaustoel aantrekkelijk, omdat dan een zo groot mogelijk deel van de potentiële gebruikers de bureaustoel kan gebruiken. De versteltrajecten die geëist worden in de Europese NEN – EN 1335-1 zijn te beperkt voor de Nederlandse populatie. Wil je een stoel die geschikt is voor circa 95% van de Nederlandse beroepsbevolking dan moet het versteltraject voldoen aan de criteria zoals gesteld in de NPR (**Nederlandse-Praktijrichtlijn**) 1813.
- Voor kantoortafels gelden de volgende eisen conform NEN-EN 527:

VOORKOMEN 4.3.1

VOORKOMEN – HERKENNEN of AANPAKKEN ?

Werkplekonderzoek - Alle werknemers die meer dan 2 uur per dag beeldschermwerk verrichten, kunnen een werkplekonderzoek (WPO) aanvragen. Dit WPO wordt uitgevoerd door een Arbodeskundige en omvat het samen met de werknemer juist instellen van de werkplek, toelichting op de wijze waarop de werknemer op een gezonde wijze de beeldschermwerkplek kan gebruiken en advies over het gebruik van eventuele extra hulpmiddelen.

Werknemers krijgen de gelegenheid naar behoefte opnieuw een WPO en/of voorlichting aan te vragen.

Herkennen 5.1

VOORKOMEN – HERKENNEN of AANPAKKEN ?

De werkgever draagt zorg dat de medewerker kan beschikken over een ergonomisch ingerichte thuiswerkplek. De werkgever moet kunnen aantonen te hebben voldaan aan de zorgplicht. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door gezamenlijk een checklist door te lopen, door een werkplekcheck door een ergonoom of door het vastleggen van afspraken over de thuiswerkplek in P-direkt. Kosten die een werkgever maakt in het kader van de Arboverplichtingen komen niet voor rekening van de werknemer.

Of de thuiswerkplek (of werkplek elders) voldoet is onderwerp van gesprek tussen werknemer en leidinggevende, bijvoorbeeld bij het thema Arbo tijdens het P-gesprek. Als de medewerker beschikt over een ergonomisch ingerichte thuiswerkplek kunnen afspraken worden gemaakt over (deels) thuiswerken.

Een ergonomisch verantwoorde inrichting voor de thuiswerkplek bestaat voor de meeste functies uit:

☐ Verstelbare bureaustoel;

Indien de werknemer zelf geen verstelbare bureaustoel heeft wordt op aanvraag verstrekt door de werkgever. Deze krijgt de werknemer in bruikleen.

☐ Verstelbaar bureau;

Thuis gaat het erom dat het werkblad op de juiste hoogte is in te stellen.

De werknemer kan zelf een verstelbaar bureau of een verstelbaar zit/sta-bureau aanschaffen. Het bureau moet voldoen aan de NEN-EN 527 en aan de volgende eisen:

- in hoogte verstelbaar
  - werkblad minimaal 120 x 80 cm
  - hoogteverstelling werkblad bij verstelbare zit-bureaus: minimaal 65 – 85 cm
  - hoogteverstelling werkblad bij verstelbare zit/sta-bureaus: minimaal 65 – 125 cm
  - dikte werkblad aan de aanzijde bedraagt maximaal 5 cm.
- (Los) standaardtoetsenbord;
  - (Losse) standaardmuis;
  - In hoogte verstelbaar beeldscherm;
  - Voetensteun; alleen indien het werkblad niet laag genoeg kan worden ingesteld
  - Laptophouder; indien gewerkt wordt met een laptop zonder los beeldscherm. Of als de laptop als 2e beeldscherm wordt gebruikt kan deze met de laptophouder op gelijke hoogte worden geplaatst.

Voordat de werknemer iets aanschafft of declareert bespreekt hij/zij met de leidinggevende welke Arbovoorzieningen nodig zijn om veilig thuis te kunnen werken. Voor de Arbovoorzieningen zijn afspraken gemaakt over het declareren.

Bovenstaande is vastgelegd in de Leidraad, hybride werken en arbo en [Uitlegtekst](#) CAO Rijk - Voorzieningen Thuiswerkplek m.i.v. 1 januari 2022

VOORKOMEN 4.4.1

VOORKOMEN – HERKENNEN of AANPAKKEN ?

Bij structurele klachten worden, na advies door een Arbodeskundige, aangepaste invoermiddelen ter beschikking gesteld. In welke mate dit wenselijk dan wel noodzakelijk is wordt beoordeeld door een Arbodeskundige in overleg met de werkgever. Dit is afhankelijk van of de klachten te relateren zijn aan de invoermiddelen, de werkwijze en de taakeisen.

Aangepaste invoermiddelen kunnen hardware (muis-voetsenbord, schrijfpennen) betreffen maar ook software (spraakherkenning, uitspraak en vergroting). Bedoelde werknemer wordt door de werkgever in de gelegenheid gesteld het gebruik van de software zich eigen te maken en zal daarbij desgewenst deskundige begeleiding ontvangen.

Aanpakken 6.1.a

VOORKOMEN – HERKENNEN of AANPAKKEN ?

De werknemer heeft de mogelijkheid het werk op gezette tijden af te wisselen door regelmatig even op te staan en te bewegen, andersoortig werk of door een rusttijd en de totale zit duur te beperken. Richtlijn is elk half uur in beweging komen.

Wees actief als werknemer: als werknemer zijn er een groot aantal manieren, waarop je meer beweging in een werkdag kunt opnemen. De preventiemedewerker of Arbodeskundige kan de werknemer hierover adviseren. Onder de HandRIJKingen worden ook tips gegeven hoe werknemers te verleiden in beweging te komen. Interventies om in beweging te komen kunnen onderdeel zijn van het vitaliteitsbeleid van het departement.

VOORKOMEN - 4.1.1

Vragen/ stellingen

Mag je afwijken van
Arbocatalogus ?

Afwijken van een Arbocatalogus mag. De werkgever die afwijkende maatregelen toepast, moet bewijzen dat in ieder geval het vereiste beschermingsniveau wordt gerealiseerd. Werkgevers en werknemers hebben gezamenlijk de verschillende Arbocatalogi gemaakt. De Arbocatalogus dient een duidelijk oplossingenboek te zijn

Vragen/ stellingen

Wat als een situatie niet is beschreven in Arbocatalogus ?

Voldoen aan Arbowet.
Staat het hier niet specifiek omschreven dan een RIE toepassen

LONKEND PERSPECTIEF (voorbeelden)

- Werkplek (in) dienstauto - Mobiele werkplek
- Bijzondere situatie PI
- Uitbreiding handrijkingen

LONKEND PERSPECTIEF vanuit groep

>

Hoe Arbocatalogus onder aandacht medewerkers brengen ?

- Preventiemedewerkers -----
- Arbodeskundigen -----
- HRM -----
- Leidinggevende -----
- Medezeggenschappers -----

Hoe Arbocatalogus onder aandacht medewerkers brengen ? (vanuit groep)

- Preventiemedewerkers -----
- Arbodeskundigen -----
- HRM -----
- Leidinggevende -----
- Medezeggenschappers -----

VRAGEN ?

**Bedankt voor uw aandacht en nu
verder met uitrol.**